

**A Kúria  
mint felülvizsgálati bíróság  
ítélete**

**Az ügy száma:** Pfv.VII.20.483/2019/5.

**A tanács tagjai:** . Vezekényi Ursula a tanács elnöke

. Tibold Ágnes előadó bíró

. Osztovits András bíró

**A felperes:**

**A felperes képviselője:** Hári Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Hári Tibor ügyvéd

**Az alperes:** I. rendű

II. rendű

**Az I. rendű alperes képviselője:**

**A II. rendű alperes képviselője:**

**A per tárgya:** kártérítés

**A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:** felperes

**A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:** Fővárosi Ítéltábla, 9.Pf.20.459/2018/5/II. számú ítélet

**Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:** Fővárosi Törvényszék, 32.G.42.713/2016/27. számú ítélet

**Rendelkező rész**

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és II. rendű alpereseknek személyenként 500.000 (ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak - felhívásra - 3.500.000 (hárommillió-ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

**Indokolás**

**A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás**

- [1] A felperes 2015. január 19-én összesen 99.941.531 Ft vételárért 9.860 db, egyenként 10.000 Ft névértékű, a Q F H Tanácsadó és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság (a továbbiakban: kibocsátó) által kibocsátott, névre szóló kötvényt vásárolt a Q É és B Zártkörűen Működő Részvénytársaságtól (a továbbiakban: értékpapír kereskedő).
- [2] A 2015. március 9-én 9 óra 17 perckor kötött bizományosi szerződésben a felperes megbízta az értékpapír kereskedőt a fenti kötvényekből 4.402 db piaci áron történő eladásával, 2015. április

8-i teljesítési határidővel. Az ugyanezen a napon 9 óra 17 perc küldött e-mailben az értékpapír kereskedő arról tájékoztatta a felperest, hogy a megbízást aktiválta, az árfolyamértéket 45.018.281 Ft-ban jelölte meg.

- [3] Az I. rendű alperes 2015. március 9-én kelt, másnap kézbesített és közzétett határozatával felfüggesztette az értékpapír kereskedő tevékenységi engedélyét.
- [4] A Fővárosi Törvényszék a számú végzésével elrendelte az értékpapír kereskedő felszámolását (a felszámolás kezdő időpontja 2015. április 22.). A felszámolóbiztos 2015. április 29-én arról tájékoztatta a felperest, hogy a nyilvántartások szerint - egyéb kötvények mellett - 9.860 db, összesen 98.600.000 Ft névértékű kötvénnyel rendelkezik, amelyek bekerülési értéke 99.941.531 Ft volt. A felperes 2015. május 21-én 181.052.280 Ft hitelezői igénybejelentéssel élt a felszámolási eljárásban. Ebből az összegből 99.941.531 Ft követelés megegyezett a 9.860 db kötvény vételárával.
- [5] A felszámoló 2016. október 3-án a felperest a B A (a továbbiakban: B A) által fedezett 6.004.200 Ft összegű kártalanítás levonásával 175.042.316 Ft hitelezői igénye nyilvántartásba vételéről értesítette.
- [6] A felperes a Kárrendezési Alaphoz korábban benyújtott kérelmét a 2016. július 26-án érkeztetett nyilatkozatával visszavonta.

#### **A kereseti kérelem és az alperes védekezése**

- [7] A felperes keresetében 45 millió Ft tőke és annak 2015. március 9-től számított kamatai egyetemleges megfizetésére kérte az alpereseket kötelezni. Keresetét elsődlegesen a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 349. § (1) bekezdésére (közigazgatási jogkörben okozott kár), másodlagosan a 339. § (1) bekezdésére (szerződésen kívül okozott kár), illetve a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:548. §-ára, másodlagosan a 6:518. §-ára alapította.
- [8] Az I. rendű alperes jogellenes magatartásaként a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 169., 172., 174. és 179. §-ában meghatározott felügyeleti és ellenőrzési tevékenység, valamint a I. rendű alperes neveről szóló 2013. évi CXXXIV. törvény (a továbbiakban: Mnbtv.) 4. § (9) bekezdés c) és d) pontja szerinti felügyeleti kötelezettség megszegését jelölte meg. A keresetében részletesen kifejtettek szerint az I. rendű alperes mulasztásai tették lehetővé a Q cégcsoport számára olyan pénzügyi tevékenységek, manőverek végzését, amelyek a felperes károsodásához vezettek, és amelyek közvetlen okozati összefüggésben állnak a felperest ért kárral.
- [9] A II. rendű alperessel szemben előterjesztett kártérítési igényét pontosított keresetében arra az esetre terjesztette elő, ha az I. rendű alperes nem jogutóda a 2013. szeptember 30-ig felügyeleti

jogkört gyakorló Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének (a továbbiakban: PSZÁF), mert ebben az esetben a megszűnt felügyelet mulasztásáért a II. rendű alperes felel. Kártérítési felelősségét az is megalapozza, hogy 2015. március 9-én a cégcsoport működésének letiltása megghiúsította, hogy a felperes az értékpapír kereskedőtől a visszaváltott kötvényeinek vételárát megkapja, ugyanakkor ugyanezen a napon a II. rendű alperes különböző szervei hozzájutottak a milliárdos összegű követeléseikhez, amely a hitelezői igények fedezete lehetett volna.

- [10] Előadta, azzal, hogy 2015. március 9-én az értékpapír kereskedő bizományosi szerződéssel visszaváltott a felperesi kötvényekből 44.020.000 Ft értéket, és még ugyanezen a napon ennek eladási árából 45.006.000 Ft kifizetését utalványozta, amelyről a felperest a megbízás aktiválásával értesítette, de a kifizetés elmaradt, ezért legkevesebb 45 millió Ft - alperesek mulasztásával okozati összefüggésbe hozható - kárt okoztak a felperesnek. Az ezt meghaladó kára tekintetében jogfenntartással élt.
- [11] A felperes 2017. június 7-én előterjesztett keresetkiterjesztésében a II. rendű alperes kártérítési felelősségének megállapítását azon a jogalapon is kérte, hogy nem tett eleget jogalkotói kötelezettségének, amellyel megakadályozhatta volna a Q csoport pénzügyi- és tőkepiaci visszaéléseit. Az elsőfokú bíróság a felperes jogalkotási tevékenység megszegésére alapított keresetváltoztatását mint meg nem engedett keresetváltoztatást a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 146/A. § (6) bekezdése alapján a per során hozott végzésével elutasította.
- [12] Az alperesek érdemi ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték, vitatták annak jogalapját és összepszerűségét is.

### **Az első- és másodfokú ítélet**

- [13] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Döntését elsődlegesen azzal indokolta, hogy a felperesnek nincs kereshetőségi joga, mivel a felperes hitelt érdemlően nem igazolta, hogy a K A-hoz benyújtott kérelmét visszavonta, ezért a teljes követelése az Alapra átszállt a törvény erejénél fogva. Rögzítette továbbá hogy a felperes - nem csupán a perbeli, hanem valamennyi kötvénye tekintetében - a B-től 6.004.200 Ft kártalanításhoz jutott, ezért a kártalanítási összegből a perbeli kötvényekre jutó, de a peradatok alapján meg nem állapítható összegű rész tekintetében a felperesnek szintén nincs kereshetőségi joga.
- [14] Az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg továbbá, az I. rendű alperes rPtk. 349. § (1) bekezdése alapján fennálló kártérítési felelősségének megállapításához szükséges, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény (a továbbiakban: Psztv.) 46. § (3) bekezdésében, illetve az Mnbtv. 56. §-ában meghatározott egyik konjunktív feltétel - a közigazgatási per megindulása - hiányzik.

- [15] A kereset érdemét tekintve kifejtette, hogy sem a kibocsátó, sem az értékpapír kereskedő nem minősül hitelintézetnek, illetve pénzügyi vállalkozásnak, ekként velük szemben az I. rendű alperes a Hpt. szerinti felügyeleti tevékenységet nem végzett. Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint az I. rendű alperessel szemben az rPtk. 339. § (1) bekezdésére alapított kereset tekintetében hiányzik a kártérítési felelősség valamennyi feltétele.
- [16] A II. rendű alperessel szemben előterjesztett igényt arra tekintettel utasította el, hogy az állam az államigazgatási jogkört nem közvetlenül, hanem a szervein keresztül gyakorolja. Közigazgatási jogviszony a felperes és a II. rendű alperes között nem jött létre, így az rPtk. 349. § (1) bekezdésének első feltétele hiányzik, továbbá a 339. § (1) bekezdésében meghatározott „kárelemeket” a felperes nem bizonyította.
- [17] A felperes fellebbezése folytán eljáró ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét - a tényállás részbeni módosításával és részben eltérő indokolással - helybenhagyta.
- [18] Az ítélőtábla nem látott alapot az elsőfokú ítélet rPp. 252. § (2) alapján történő hatályon kívül helyezésére, mert bár megállapítása szerint az elsőfokú bíróság megsértette az rPp. 135. § (1) bekezdését, amikor a felperes szabályszerű idézésének hiányában a 2017. december 14. napjára kitűzött tárgyalást nem halasztotta el, azonban úgy ítélte meg, hogy a tárgyalás megismétlése, illetve kiegészítése mégsem szükséges. A felperes által az elsőfokú eljárásban előadott jogi és ténybeli alapon további bizonyításra nem volt szükség, és a felperes a fellebbezésében sem adott elő az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozataikhoz képest új előadást.
- [19] A rendelkezésre álló adatok alapján rögzítette, hogy az elsőfokú ítéletben megállapítottakkal szemben a felperes igazolta a kárrendezési kérelme határidőben történt visszavonását, és arra nézve nincs semmilyen adat, hogy a felperes részére B a 6.004.200 Ft-ot ténylegesen megfizette. Ezért követelése törvényi engedmény folytán ezen alapokra nem szállt át, tévesen állapította meg ezért az elsőfokú bíróság a felperes keresetösségi jogának hiányát.
- [20] A másodfokú bíróság a tényállás pontosítása körében rögzítette továbbá, hogy az értékpapír kereskedő bizományosi szerződéssel kapcsolatos e-mailben adott tájékoztatása nem tartalmazott olyan közlést, miszerint a kötvények értékesítése megtörtént. A felperes hitelezői igénybejelentése - többek között - kiterjedt a 2015. január 19-én megvásárolt valamennyi, tehát 9.860 db kötvény vételárára is.
- [21] Az ítélőtábla hangsúlyozta, a fellebbezés alapján a felperes rPtk.-ra, illetve Ptk.-ra alapított kereseti kérelmét kellett elbírálnia, figyelemmel arra, hogy jogalkotási tevékenység megszegésére alapított, meg nem engedett keresetváltoztatást az elsőfokú bíróság a per során hozott végzésben elutasította. Ezen végzés ellen az rPp. 146/A. § (6) bekezdése alapján nincs helye külön fellebbezésnek, ezért azt a másodfokú bíróság az rPp. 254. § (1) bekezdésének tiltó rendelkezése folytán az ítélettel együtt nem

bírálhatta felül.

- [22] Az ítéletábra egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával a tekintetben, hogy az adott ügyben az rPtk. szabályai az irányadók, mivel a felperes által állított, konkrétan meg nem jelölt, a 2000-es évek közepétől fennálló alperesi magatartások egységes károkozási folyamatot képeznek (a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény 54. §).
- [23] Az ítéletábra megállapította, a felperes kártérítési követelése ténybeli alapjaként az alperesek hatósági eljárásban kifejtett közhatalmi tevékenységét jelölte meg. Ilyen igénnyel az léphet fel, akinek kára keletkezett. A közigazgatási szerv felelőssége az rPtk. 349. § (1) bekezdésében szabályozott speciális deliktális felelősségi tényállás, így az adott esetben az rPtk. 339. § (1) bekezdése szerinti általános felelősségi generálklauszúrára alapított igényérvényesítés kizárt, ezért a másodlagosan érvényesíteni kívánt jog egyik alperessel szemben sem illeti meg a felperest.
- [24] A speciális felelősségi tényállás alapján akkor érvényesíthető eredményesen kártérítési igény, ha a károsult az rPtk. 349. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek mellett a kártérítés 339. § (1) bekezdése szerinti szükségképpen feltételeit megalapozó tényeket előadja, és azok valóságát bizonyítja. Az I. rendű alperessel szemben elsődlegesen érvényesíteni kívánt jog elbírálásakor továbbá figyelembe kell venni a speciális jogszabályi rendelkezéseket [Pszttv. 46. § (3) bekezdés, Mnbttv. 56. §].
- [25] A jogerős ítéletben foglaltak szerint a felperes előadása egyértelműen az volt, hogy az értékpapír kereskedő a bizományosi szerződés alapján a kötvényeit értékesítette, azonban azok vételárát részére nem fizette meg. A felperes állított kára a bizományosi szerződés teljesítésével kapcsolatos, annak közvetlen oka a vele szerződő partner szerződésszegése, azaz a kárt nem az I. rendű alperes törvénysértő határozata vagy mulasztása idézte elő közvetlenül, így a szűkített felelősségi norma alapján a felperes az I. rendű alperessel szemben nem érvényesíthet kártérítési igényt eredménnyel az rPtk. 349. § (1) bekezdése alapján sem. Megjegyezte, a jelen tényállás mellett az MNB tv. 56. §-ában meghatározott további igényérvényesítési feltétel - a sérelmet okozó MNB döntés elleni közigazgatási perben az MNB pervesztességét megállapító jogerős ítélet - nem irányadó.
- [26] A II. rendű alperessel szemben előterjesztett kereset elutasításának az elsőfokú ítéletben írt indokait kiegészítette azzal, hogy a II. rendű alperes közigazgatási jogviszonyban nem járt el, ezért abban kárt okozó magatartást sem tanúsíthatott. Az rPtk. 349. § (1) bekezdése szerinti felelősség alanya a közhatalmat gyakorló jogi személy, ezért a II. rendű alperesre vonatkozó anyagi jogi norma hiányában az önálló jogi személyiséggel rendelkező szervei által a közhatalom gyakorlása során okozott károkért

helytállási kötelezettség nem terheli.

- [27] Az ítélet tábla megállapította, az okozati összefüggés hiánya önmagában kizárja kártérítési felelősséget, ezért további bizonyítás nem volt szükséges. Kifejtette a továbbiakban azt is, a rendelkezésre álló okiratok alapján a felperesnek nincs kára, mivel az értékpapír kereskedő a bizományosi szerződés tárgyát képező 4.402 db kötvényt nem értékesítette, ebből következően a felperes bizományosi szerződés megkötésekor meglévő - 9.860 db kötvényből álló - vagyona nem változott.

### **A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem**

- [28] A felperes felülvizsgálati kérelmében - tartalma szerint - a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a keresetnek helyt adó határozat hozatalát, másodlagosan a jogerős ítélet elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Állította, a jogerős ítélet az rPp. 99. § (1) bekezdésébe, 126. §-ába, 135. §-ába, 218. § (1) bekezdésébe, 219. § (1) bekezdés a) pontjába, 394/G. § (3) bekezdésébe, a Hpt. 169., 172., 174., 179. §-ába, az Mnbtv. 4. § (9) bekezdés c) és d) pontjaiba, 56. §-ába, 90. § (1) bekezdés a) pontjába, az rPtk. 339. és 349. § (1) bekezdésébe, a Ptk. 6:548. § (1) bekezdésébe, 3:406. §-ába, a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) számos rendelkezésébe, valamint további, általa megjelölt jogszabályi rendelkezésekbe és közösségi jogi normába ütközik.
- [29] Eljárási szabálysértésként arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletét az rPp. lényeges szabályainak megsértésével hozta meg, mert a felperes szabályszerű idézése hiányában nem szabályszerűen megtartott tárgyaláson nem lett volna ítélet hozható, továbbá az ítélet kézbesítésére is szabálytalanul, email útján került sor, ezért az elsőfokú ítéletet hatályon kívül kellett volna helyezni. Téves a jogerős ítélet azon megállapítása, hogy mindezek nem szolgáltatottak alapot a hatályon kívül helyezésre, mert további bizonyításra nem volt szükség, mivel és a felperes nem adott elő a fellebbezésében új, illetve más nyilatkozatot. Ezzel szemben a felperes az elsőfokú eljárásban több ízben bizonyítási indítványként kérte kötelezni az I. rendű alperest a kibocsátási tájékoztatók és az ellenőrzési jegyzőkönyvek, határozatok, felügyeleti vizsgálatok iratanyagának csatolására, amely bizonyítási indítványait az elsőfokú bíróság nem bírálta el. Ezen indítványait a felperes a fellebbezésében (és a felülvizsgálati kérelmében) is fenntartotta, illetve fenntartja. Az eljárás bíróságok az anyagi igazság kiderítésére vonatkozó törvényi kötelezettségeiket elmulasztották, amikor a tényállást felderítetlenül hagyva megalapozatlan ítéletet hoztak.
- [30] A megjelölt anyagi jogi jogszabálysértések körében előadta, a

felperesnek az értékpapír kereskedőnél összesen 206 millió Ft összegű befektetése van. Az értékpapír kereskedő részben engedéllyel, részben anélkül forgalmazta a Q kötvényeket, és a futamidő lejárat előtti visszavásárlására is kötelezettséget vállalt, ezért megalapozott volt az a felperesi igény, hogy a pénzügyi termékek megvétele vagy visszaváltása mielőbb megtörténhessék. A kibocsátó saját tőkéje nem szavatolta sem a kötvények kibocsátási, sem azok visszavásárlási értékét, az engedélyezett kötvénykibocsátásnak sem volt meg a vagyoni fedezete. Az engedélyezett jelentősen meghaladó vállalati kötvény kibocsátását azt tette lehetővé, hogy kommunikálni tudta az egyébként engedélyezett kötvénykibocsátást. Miután sem az engedélyezett, sem az engedély nélkül létrehozott kötvények visszafizetésének a kibocsátáskor eleve nem volt meg a pénzügyi fedezete, ezért az ügy szempontjából nincs jelentősége annak, hogy melyiket forgalmazták a felperes számára.

- [31] A felperes a kereseti előadását az F/1-9. alatt csatolt okiratokkal igazolta. Az I. rendű alperes Hpt. és az MnbTV. felhívott rendelkezéseiben előírt felügyeleti és ellenőrzési kötelezettségei megszegésében megnyilvánuló mulasztásai közvetlen okozati összefüggésben állnak a felperest ért kárral. A II. rendű alperes saját állami szervei útján köteles biztosítani a pénzügyi befektetések biztonságát, és szervei útján biztosítani a minél hatékonyabb pénzügyi felügyeleti ellenőrzést, ezért az I. rendű alperessel kapcsolatban előadottak rá is vonatkoznak. A II. rendű alperes felelőssége fennáll az általa működtetett országos hatáskörű szerv, a PSZÁF mulasztásáért abban az esetben, ha az MNB a pénzügyi felügyeleti jogkörben nem tekinthető a PSZÁF jogutódának. Az alperesek egyetemleges kártérítési kötelezettsége erre az esetre vonatkozik.
- [32] Felperes felülvizsgálati kérelmében fenntartotta a kereseti - jelen ítélet [9]-[10] pontjában ismertetett - előadását az alperesek mulasztásával közvetlen okozati összefüggésben keletkezett kára tekintetében. Hangsúlyozta továbbá, hogy a működés felfüggesztésekor az értékpapír kereskedő még nem volt fizetéseképtelen, és a felszámolását sem kezdeményezték.
- [33] Tekintettel arra, hogy az alperesi magatartás vétkességi alapon fennálló kártérítési felelősség, az alpereseket terheli a kimentés, annak bizonyítása, hogy úgy jártak el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Az eljáró bíróságok MnbTV. 56. §-ára való hivatkozása alaptalan, figyelemmel arra, hogy az I. rendű alperes által idézett rendelkezés 2015. július 7. napjától hatályos, így jelen kártérítési perben nem irányadó.
- [34] A felperes felülvizsgálati kérelmében a perben tett korábbi előadásaival azonosan részletezte a Q cégcsoport által elkövetett azon jogsértéseket, amelyeket állítása szerint az I. rendű alperesnek észlelnie kellett volna. Kiemelte, elsősorban fel kellett volna figyelnie I. rendű alperesnek arra, hogy a cégcsoport nyereség nélkül működött, a nyilvános adatok alapján megállapítható

volt a folyamatos csődközeli állapota. Vizsgálnia kellett volna kötvényekkel beszedett pénz útját, a pénzmozgás egyirányú körkörös jellegét, amelynek hamis volta – felperes véleménye szerint – az I. rendű alperes által hozzáférhető adatokból is megállapítható lett volna. A felügyeleti jogkörben eljáró hatóságok nem észlelték, hogy nem kaptak jelentést a cégcsoport államkötvény-tranzakcióiról és a kötvények másodpiaci kötéseiről. A cégcsoport két legfontosabb cégének főkönyvi kivonataiból és egyenlegközlőiből – azok bekérése esetén – az is megállapítható lett volna, hogy egymással szemben milyen tartozásokat tartottak nyilván, amelyből 120 milliárd Ft-os hiány következett. Amennyiben az I. rendű alperes és jogelődje nem mulasztanak, a felperesnek sem lehetősége, sem szándéka nem lett volna a perbeli pénzügyi termékek megvásárlására.

- [35] A felperes felülvizsgálati kérelmében változatlanul fenntartotta a 2017. június 7-i keresetkiterjesztésében foglaltakat és annak korábban kifejtett indokait.
- [36] Külön sérelmezte a jogerős ítélet azon megállapítását, miszerint nem érte kár. Hangsúlyozta, sem az engedéllyel, sem az engedély nélkül kibocsátott kötvények mögött nem állt fedezet, a kötvények által megtestesített követelések vagyoni értéke a nullával egyenlő.
- [37] Az alperesek részletesen indokolt felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérték.

#### **A Kúria döntése és jogi indokai**

- [38] A Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 272. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, és azt a felhozott indokok alapján nem találta jogszabálysértőnek.
- [39] A felperes felülvizsgálati kérelmében az elsőfokú bíróság által elkövetett eljárási szabálysértésekre hivatkozással állította a jogerős ítélet jogszabálysértő jellegét, az elsőfokú eljárás megismétlésének szükségességét. A Kúria egyetértett a másodfokú bíróság álláspontjával, hogy az elsőfokú eljárásban eljárási szabálysértések történtek az idézések kibocsátása során, de ezek által a felperes eljárási jogai érdemben nem sérültek. A fellebbezésben írtakra tekintettel is az állapítható meg, hogy a már korábban előterjesztettekén túl nem volt a felperesnek további bizonyítási indítványa és olyan nyilatkozata sem, amelyet korábban a peres eljárás során nem tett meg. Azt az eljárási szabálysértést pedig, miszerint az elsőfokú bíróság nem indokolta meg ítéletében, hogy a bizonyítási indítványoknak miért nem adott helyt, a másodfokú bíróság ítéletében pótolta. Rögzítette, hogy az előterjesztett bizonyítási indítványok teljesítése a perbeli jogvita eldöntése szempontjából az adott tényállás mellett szükségtelen lett volna, amely állásponttal a Kúria a később kifejtettek alapján egyetértett.
- [40] Mindezért jogszabálysértés nélkül, és az ítélet hatályon kívül helyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1/2014. (VI. 30.) PK véleményben foglaltaknak megfelelően helyezkedett arra az

álláspontra a másodfokú bíróság, hogy az rPp. 252. § (2) bekezdése alapján nem volt indokolt az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése, az eljárási szabálysértés az érdemi döntésre nem hatott ki. A Kúria csak megjegyzi, hogy a felperes a felülvizsgálati kérelmében megsértett jogszabályhelyként az rPp. 252. § (2) bekezdését fel sem tüntette.

- [41] A felperes számos megsértett jogszabályt és jogszabályhelyet megjelölt a felülvizsgálati kérelmében, köztük a Jat. rendelkezéseit, amelyeken a 2017. június 7-én előterjesztett keresetkiterjesztése alapult. Nem hivatkozott azonban az rPp. 254. § (1) bekezdésének, illetve 146/A. § (6) bekezdésének sérelmére. Az ítélőtábla ezen álláspontját a Kúria nem vizsgálhatta, figyelemmel az rPp. 272. § (2) bekezdésében és az azt értelmező a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016.(II.15.) PK véleményben (a továbbiakban 1/2016. PK vélemény) írtakra.
- [42] Az adott ügyben az I. rendű alperes kártérítési felelőssége a felperes által sem vitatottan irányadó rPtk. 349. és 339. §-a, továbbá a felperes által vitatottan az MnbTV. 56. §-ában foglalt lex speciális rendelkezések alapján ítélendő meg. Felperes álláspontjával szemben az MnbTV. ezen szakasza is irányadó, mivel a jelen perben releváns rendelkezése, miszerint az I. rendű alperessel szemben - hatósági jogkörben hozott döntése miatt - kártérítési igény akkor érvényesíthető, ha határozata vagy mulasztása jogszabálysértő és a bekövetkezett kárt közvetlenül ez idézte elő, tehát az I. rendű alperes kártérítési felelősségének feltételeként a közvetlen ok-okozati összefüggés előírása, már 2013. október 1. napjától kezdve hatályos. E rendelkezés 2015. július 7-től jelen jogvita eldöntése szempontjából nem releváns körben, csak a sérelemdíj tekintetében módosult. A hivatkozott lex speciális törvényi rendelkezés szerint tehát a kárt közvetlenül kell az I. r. alperes határozatának (ez jelen ügyben nem releváns, a felperes nem erre hivatkozott), illetve mulasztásának okoznia, ahhoz hogy kártérítési felelőssége fennálljon. E feltétel fennállása a jogerős ítéletben kifejtettek szerint nem állapítható meg.
- [43] Az I. rendű alperessel szemben érvényesített kártérítési igény tekintetében a Kúria egyetértett a másodfokú bíróság azon jogi álláspontjával, miszerint jelen perben a közvetlen károkozó az értékpapír kereskedő, amely a közte és a felperes között létrejött bizományi szerződés alapján a felperes állítása szerint a kötvényeit ugyan 2015. március 9-én értékesítette (visszaváltotta), de a vételárat annak utalványozása ellenére nem fizette ki a felperesnek. Ezen a napon a kifizetést az I. rendű alperesnek az értékpapír kereskedő tevékenységét felfüggesztő határozata még nem zárta ki, hiszen annak kézbesítésére, közzétételére egy nappal később került sor. Maga a felperes is hivatkozott arra, és közismert tény is, hogy az értékpapír kereskedő ezen a napon még több jogalanynak teljesített kifizetést. Ebből okszerűen

következik, hogy a perben érvényesített kár - a kifizetés elmaradása - tekintetében az értékpapír-kereskedő szerződésszegése okozta közvetlenül a felperes kárát. Ez a megállapítás akkor is igaz, ha az értékesítésre március 9-én a felperes és az értékpapír-kereskedő cég közötti megállapodás alapján sor kellett volna kerülnie, de az nem történt meg. Helytálló ezért a jogerős ítélet azon jogi következtetése, hogy közvetlen ok-okozati összefüggés nem állapítható meg a felperes állított kára és az általa hivatkozott I. rendű alperesi mulasztások között. A Kúria rögzíti azt az esetkört, és annak a kártérítési felelősségre ható vonzatát - figyelemmel a felperes következetes előadására és a jogerős ítéletben írtakra - nem vizsgálta, ha az értékpapírkereskedőt nem március 9-én, hanem későbbi időpontban terhelte volna a vételár fizetési kötelezettség.

- [44] A Kúria a jogerős ítélet felperest ért kár hiányára vonatkozó okfejtését mellőzi, egyrészt mert ez a korábban kifejtettekre, a kártérítési felelősség konjunktív elemi közül a közvetlen okozati összefüggés hiányára tekintettel szükségtelen megállapítás, másrészt azért, mert abból, hogy a perbeli kötvények a felszámolási vagyonban megtalálhatók, nem következik, hogy a felperest nem érte kár.
- [45] A II. rendű alperes kártérítési felelőssége körében a felperes csak megismételte a per során előadott érvelését, felülvizsgálati kérelmében nem vitatta a II. rendű alperessel szemben az rPtk. 349. §-ára alapított keresete elutasításának azon indokát, hogy a II. rendű alperes nem járt el közigazgatási jogviszonyban, és anyagi jogi norma hiányában nem terheli helytállási kötelezettség az önálló jogi személyiséggel rendelkező szervei által a közhatalom gyakorlása során okozott esetleges károkért. Ezzel összefüggésben nem jelölt meg megsértett jogszabályhelyet, nem fejtette ki, hogy a jogerős ítélet ezen álláspontja mennyiben jogszabálysértő. Nem fejtette ki, hogy a II. rendű alperes miért tekintendő a PSZÁF jogutódjának, sőt egyértelműen ilyen tartalmú előadást sem tett. Egyébként is a PSZÁF kártérítési felelőssége megítélése szempontjából alapvető jogszabályi rendelkezés, a Pszttv. 46. §-ának megsértését nem is állította, ezért a felülvizsgálati kérelme ezen része nem felel meg az rPp. 272. § (2) bekezdésében és az azt értelmező 1/2016. PK véleményben írt tartalmi követelményeknek, ami e körben kizárta az érdemi felülvizsgálatot.
- [46] Hasonlóképpen nem képezhatték érdemi felülvizsgálat tárgyát eljárási okból a felülvizsgálati kérelemben feltüntetett azon megsértett jogszabályhelyek és közösségi jogi normák, amelyek esetén elmaradt a jogszabálysértés indokainak előadása.
- [47] Mindezek alapján a Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

## **Záró rész**

- [48] A Kúria az eredménytelen felülvizsgálati kérelemre tekintettel az

rPp 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest az alperesek javára a jogi képviselési munkadíjból álló, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdése alapján a kifejtett tevékenységre tekintettel mérsékelt összegben megállapított felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére. Köteles továbbá az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére az állam javára, a bírósági eljárásban a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

- [49] Az ítélet elleni felülvizsgálatot az rPp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.
- [50] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet az rPp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2020. január 14.

Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Tibold Ágnes sk. előadó bíró, Dr. Osztovits András sk. bíró